

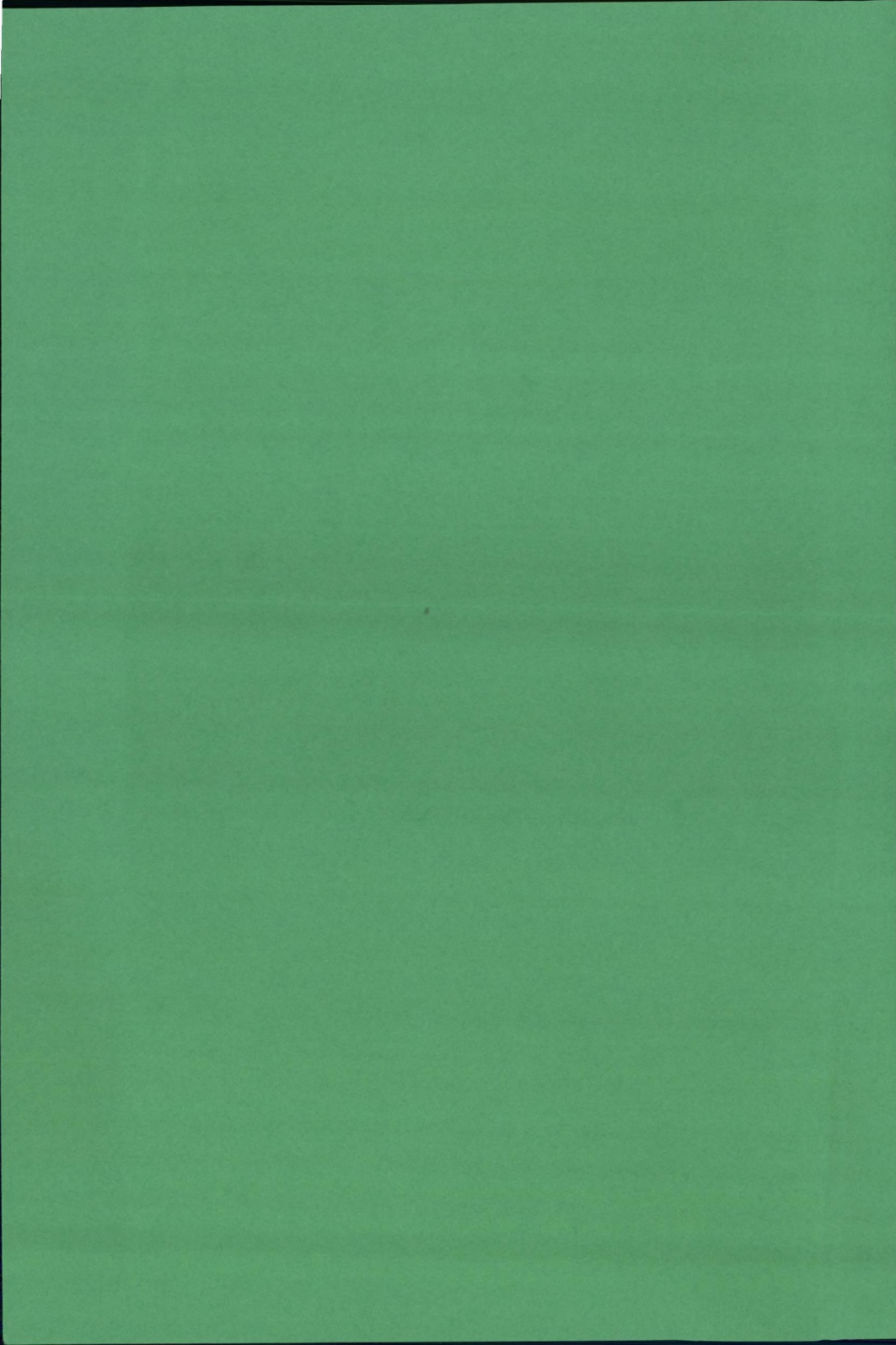
**ÅRSBERETNING
OVER
ANGREB AF SKADEGØRERE
I
LANDBRUGSAFGRØDER**

Vækstsæsonen 1992

**Landbrugets Rådgivningscenter
Landskontoret for Planteavl**

**Statens Planteavlsforsøg
Planteværnscentret**

April 1993

**ÅRSBERETNING
OVER
ANGREB AF SKADEGØRERE
I
LANDBRUGSAFGRØDER**

Vækstsæsonen 1992

Landbrugets Rådgivningscenter
Landskontoret for Planteavl

Statens Planteavlsvforsøg
Planteværnscentret

April 1993

Angreb af sygdomme og skadedyr i vækstsæsonen 1992

Årsberetningen er for sæsonen 1992 for første gang udarbejdet i et samarbejde mellem nedennævnte institutioner. Årsberetningen vil også fremover blive udgivet i et samarbejde og vil foreligge i løbet af efteråret.

I vækstsæsonen 1992 er der modtaget indberetninger fra ca. 40-70 konsulenter om angrebsniveau og udbredelse af skadegørere.

Det er vigtigt at gøre opmærksom på, at konsulenternes indberetninger bygger på angreb i marker, der er behandlet mod skadegørere i vækstsæsonen, sådan som det tilrådes i praksis. Indberetningerne giver således ikke et billede af det reelle angrebsniveau i vækstsæsonen, fordi bekæmpelser er foretaget. Angrebsniveauet kan heller ikke direkte sammenlignes med år tilbage, hvor andre midler og anden dyrkningsteknik blev anvendt.

I det følgende bringes et sammendrag af konsulenternes indberetninger. Iagttagelser ved Planteværnscentret i Lyngby og Landskontoret for Planteavl i Skejby er også medtaget.

Desuden bringes en oversigt over klimatiske forhold, udarbejdet af Jordbrugsmeteorologisk Tjeneste, Foulum.

Vi takker alle, der i 1992 har været behjælpelige med indberetninger, og håber, at vi i 1993 vil få samme positive samarbejde.

Landbrugets Rådgivningscenter,
Landskontoret for Planteavl.

Statens Planteavlsforsøg,
Planteværnscentret.

I. KLIMAFORHOLDENE

Vækståret september 1991 - august 1992 er en af de vækstsæsoner, som vil blive husket i mange år ud i fremtiden af hele Danmarks befolkning, men ikke mindst af planteavlerne. Som helhed bød vækståret på vejrforhold, som i meget høj grad afveg fra det normale for Danmark. Taget under ét var året væsentligt mere tørt og varmt end normalt, ligesom solskinstime-tallet og dermed fordampningen var meget høj.

Det forhold, som året vil blive husket for i fremtiden, er det helt usædvanligt tørre og varme vejr fra 12. maj og de næste to måneder. I denne periode havde alle afgrøder et meget højt vandforbrug på grund af usædvanlig megen sol og en til tider kraftig, tør vind fra østlige retninger. Følgen var en tørke, som på mange lokaliteter var katastrofal for afgrøderne, og hvis lige ikke er registreret i Danmark. Skiftet til det varme vejr kom pludselig efter en lang kølig og fugtig periode i det tidlige forår.

Foreløbige månedsværdier for temperatur, nedbør, potentiel fordampning og antal solskinstimer er vist i tabel 1. Månedsværdierne er i tabellen sammenlignet med de normale værdier.

TABEL 1. Foreløbige landsegennemsnit af temperatur, nedbør, potentiel fordampning og soltimer i vækståret 1991-92.

	Temperatur (°C)				Nedbør (mm)		Potentiel fordampning (mm)		Soltimer	
	middel	normal	absolut min max		aktuel	normal	aktuel	normal	aktuel	normal
September	13,4	12,7	-0,8 29,6		61	71	54	50	174	148
Oktober	8,7	9,1	-5,3 21,0		58	76	25	24	118	96
November	5,2	4,7	-9,9 12,6		89	79	9	9	56	54
December	3,4	1,6	-8,6 10,2		50	66	5	4	42	36
Januar	2,8	0,0	-12,3 10,7		42	57	7	5	59	39
Februar	3,6	0,0	-12,3 11,4		38	37	12	11	59	67
Marts	4,2	2,1	-8,4 13,4		75	46	28	27	89	113
April	5,9	5,7	-4,1 17,2		62	41	47	53	120	173
Maj	12,9	10,7	-2,6 29,3		30	49	112	86	315	234
Juni	17,2	14,3	1,1 31,0	1	52	134	101	347	242	
Juli	17,2	15,6	0,0 33,4	44	66	112	99	265	228	
August	15,8	15,6	3,4 35,1	114	68	75	86	173	219	
Vækståret	9,2	7,7	-12,3 35,1	664	708	620	555	1817	1649	

Efterår (september-november)

Efteråret var i gennemsnit ikke langt fra det normale. September var ret varm og tør i begyndelsen, men mere regnrig og kølig i den sidste halvdel, især i de østlige egne. Nattefrost forekom kun en enkelt nat i september.

Oktober var ret tør og mere solrig end normalt, mens november var en blæsende, ret fugtig og mild måned.

Vinter (december-februar)

Vintervejret var af den milde type ligesom vintrene fra 1988 til 1990, og de tre måneder blev i gennemsnit $2,7^{\circ}\text{C}$ varmere end normalt. Dette placerer vinteren blandt de ti varmeste i de sidste 120 år. Der forekom kun kortvarige perioder med vinterligt vejr i januar og februar, men ingen af disse bød på særlig streng frost. Den laveste temperatur i vinteren blev -12°C . Vinteren var gennemgående ret tør og med mere sol end normalt i december og januar.

Vinteren 1991-92 var den femte i træk med over normal temperatur. Af de 15 vintermåneder i dette tidsrum har kun én haft under normal temperatur og endda kun med nogle få tiendedele grad. I januar og februar er der to gange sat nye varmerekorder. Marts måned kan i visse sammenhænge henføres til vinteren, fordi væksten først starter for alvor omkring 1. april. Det er derfor værd at bemærke, at alle fem marts måneder (1988-92) også har været mildere end normalt, heraf to rekord-milde.

Forår og forsommer (marts-juni)

Perioden faldt i to meget skarpt adskilte dele. Den første, som varede fra 1. marts til 12. maj, var fugtig og ret solfattig med gennemgående ret høje temperaturer (men med flere kølige perioder).

Marts havde ret omskifteligt vejr, mest mildere end normalt, men med en kold afslutning. I april var vejret for det meste ustadigt, og der faldt ligesom i marts temmelig megen regn, især over de vestlige dele af landet. I midten af måneden gik en kortvarig, men heftig snestorm hen over landets nordlige dele. Mod månedens slutning blev vejret noget lunere og mere tørt, men i de første ti døgn af maj herskede på ny en ustadig og kølig vejrtype.

Den anden del af perioden, fra 12. maj til udgangen af juni var rekordvarm, usædvanlig solrig og nærmest sensationelt tør.

Det varme vejr satte ind meget brat. Fra den 13. maj og måneden ud faldt der slet ikke regn i Danmark, og i denne periode var vejret tillige stort set skyfrit. De 27 mm regn, som var faldet indtil denne dato, blev derfor lig med månedtotalen for landet som helhed. Dette tal udgør godt halvdelen af den normale mængde. Måneden fik et temperaturgennemsnit på $12,7^{\circ}\text{C}$, hvilket er $2,0^{\circ}\text{C}$ varmere end normalt. Maj 1992 er dermed den 3. varmeste måned i de sidste 120 år.

Juni måned fortsatte, hvor maj slap og blev med et landsgennemsnit på 1 mm regn ikke blot den mest tørre juni, man har registreret, men den mest tørre måned overhovedet i Danmark siden de regelmæssige målingers begyndelse i 1874. Dertil kommer, at juni blev den mest solrige, vi kender, og den næstvarmeste (den varmeste juni, vi har målt, forekom for 103 år siden). Hele måneden var præget af højtryksvejr, og den eneste væsentlige afbrydelse af det solrige vejr var ved månedens midte.

Sommer (juli og august)

Ved indgangen til sommeren herskede der således i hele landet en udtalt - for nogle afgrøder katastrofal - tørkesituation. Imidlertid fortsatte tørken gennem de første 12 dage af juli, fortsat ledsaget af megen sol og til tider stærk varme. Som et kuriosum var visse nætter dog meget kølige, og natten til d. 3. juli forekom der flere steder i Jylland let nattefrost på udsatte steder. Nattefrost i juli er overordenlig sjælden i Danmark.

I dagene omkring den 12. juli faldt der nedbør overalt i landet. På Bornholm var denne nedbør den første efter to måneders absolut tørke - noget helt uhørt på vore breddegrader. Nedbøren markerede overgangen til en periode, hvor der af og til faldt nedbør, dog mest i mindre mængder og stort set kun tilstrækkeligt til at opveje fordampningstabet. Temperaturen faldt også noget, men var dog overvejende over det normale. Samlet blev juli derfor en varm og tør måned (ca. 2/3 af normalnedbøren) med megen sol.

August startede med en ret varm periode, men udviklede sig til en mere normal dansk sommermåned med temperaturer nær normalen og ret lidt sol. Der faldt en del nedbør, mest i den sidste del, og den samlede nedbørsmængde nåede på landsplan over normalen.

II. SYGDOMME OG SKADEDYR

Efterår 1991

Der blev tilsået et meget stort areal med vintersæd, i alt ca. 820.000 ha mod knap 800.000 ha med vårsæd. Med vinterraps blev der tilsået 126.000 ha mod 204.000 ha året før.

Gulrust (*Puccinia striiformis*). Der blev kun berettet om få tilfælde i efteråret.

Meldug (*Erysiphe graminis*) optrådte i efteråret i svag til middel styrke.

Forår og sommer 1992

Væksten begyndte relativt tidligt grundet endnu en mild vinter - den 5. i træk!

Den værste tørke i over 120 år hærgede i sommeren, og året 1992 vil blive husket som helt ekstrem. Svampesygdomme havde derfor også dårlige betingelser, mens mange skadedyr derimod optrådte med kraftige angreb.

Sygdomme i korn, majs og græsser

Udvintringssvampe

Udvintringssvampe var intet problem efter den milde vinter. Trådkøllesvampens sklerotier kunne dog findes udbredt i mange marker i foråret, men vinterbyggen blev ikke skadet.

Manganmangel (lyspletsyge) var især i vintersæd og her først og fremmest i vinterbyggen meget udbredt. I april og maj blev angrebene i vintersæd betegnet som kraftige af 30-35 pct. af konsulentene.

Havrerødsot (Barley yellow dwarf virus) var ikke særligt udbredt og optrådte med svage angreb.

Byggulmosaik-virus (Barley yellow mosaic virus). Denne jordbårne virussygdom, der er meget udbredt syd for grænsen, blev fundet for første gang i Danmark i en enkelt vinterbygmark på Falster. I marken var der dyrket kontinuerlig vinterbyg ca. 7-8 år.

Knækkefodsyge (*Pseudocercospora herpotrichoides*). Angrebene i april måned var ret moderate og lå under det niveau, der var fundet i de seneste år ifølge undersøgelser af indsendte planteprøver. Det tørre vejr fra midten af maj og frem til høst bevirkede, at sygdommens udvikling gik helt i stå, således at juli-angrebene blev de laveste, der er set i de sidste 10 år. Med en sommer-skadetærskel på ca. 40 pct. angrebne strå viser opgørelsen, at ingen af de undersøgte marker nåede op på denne skadetærskel i 1992.

Konsulenterne vurderede også angrebene som svage og lidt udbredte i juli.

Goldfodsyge (*Gaeumannomyces graminis*) forekom i 1992 med overvejende svage angreb. Kun hvor mere end 20 pct. af rodnettet er angrebet, forventes det at have udbyttereducerende effekt. Gruppen med 0-5 pct. angreb regnes for sunde planter. De udgjorde i 1992 mere end 80 pct. af de undersøgte marker.

Konsulenterne vurderede også angrebene som overvejende svage til middel i styrke og mindre udbredte.

Skarp øjeplet (*Rhizoctonia cerealis*). I 1992 forekom skarp øjeplet i ca. 65 pct. af de undersøgte marker, men angrebene var overvejende svage og begrænsede sig ofte til de yderste bladskeder.

Fusarium-fodsyge (flere *Fusarium*-arter) var i 1992 mere udbredt end i de foregående år. I 75 pct. af 51 undersøgte marker fandtes mellem 1 og 20 pct. angrebne strå. Blandingsinfektioner af knækkefodsyge, skarp øjeplet og *Fusarium* på de enkelte strå var sjældne i 1992.

Meldug (*Erysiphe graminis*). I april vurderedes meldugangrebene i vintersæd som overvejende svage og mindre udbredte. I maj-juni var angrebene udbredte, men 60-70 pct. af konsulenterne betegnede angrebene som svage i vintersæd, mens 30-35 pct. vurderede angrebene som middel af styrke.

I vårbyg var meldug ret udbredt i maj-juni, men angrebsstyrken betegnede som overvejende svag til middel.

Gulrust (*Puccinia striiformis*). Sammenlignet med 1990 blev gulrust ikke tilnærmelsesvis noget problem i 1992. I april var gulrust kun lidt udbredt og optrådte med svage angreb. I maj-juni vurderede kun 2-4 pct. af konsulenterne angrebene som kraftige i deres område, mens resten berettede om overvejende svage angreb.

Brunrust (*Puccinia recondita*) optrådte kun med meget svage angreb.

Bygrust (*Puccinia hordei*) kunne i april-maj findes i flere vinterbygmarker, men med overvejende svage angreb. Også i vårbyg kunne bygrust findes i flere marker i maj-juni, men også her var angrebene overvejende svage.

Skoldplet (*Rhynchosporium secalis*) var i april-maj usædvanlig udbredt i vinterbyg, og ca. 45 pct. af konsulenterne betegnede angrebene som kraftige. I juni blev skoldplet derimod hæmmet af tørken. I vårbyg var angrebene meget svage.

Bygbladplet (*Drechslera teres*) optrådte i vårbyg kun med svage angreb. Også i vinterbyg var angrebene overvejende svage.

Hvedegråplet (*Septoria tritici*) og **hvedebrunplet** (*Septoria nodorum*). Hvedegråplet kunne som så ofte før findes udbredt i det tidlige forår, men optrådte i overvejende svag til middel styrke. I juni meldte knap 95 pct. af konsulenterne derimod om manglende eller svage angreb af begge sygdomme.

Aksfusariose (flere *Fusarium*-arter) optrådte kun med meget svage angreb.

Hvestinkbrand (*Tilletia caries*). 13 ud af 32 konsulenter berettede om middel til kraftige angreb, og angrebsstyrken blev vurderet som over middel i 1992.

Nøgen bygbrand (*Ustilago nuda*) optrådte med de hidtil kraftigste angreb i vinterbyg, mens angrebene i vårbyg var svage. I vinterbyg forekom i mange marker i størrelsesordenen 5-10 pct. angrebne aks og i nogle tilfælde endda 30-40 pct. angreb og mere. Der var tydelige sortsforskelle med Trixi, Sitra og Lady som de mest angrebne. Gunstige smittebetingelser i vækstsæsonen 1991, kombineret med dyrkning af modtagelige sorter, må være årsagen.

Sygdomme i frøgræs

Meldug (*Erysiphe graminis*) var mindre udbredt og optrådte med overvejende svage angreb.

Rapgræsrust (*Puccinia poae-nemoralis*) var mindre udbredt og optrådte også med overvejende svage angreb. I enkeltmarker af alm. rajgræs optrådte **kronrust** (*Puccinia coronata*) derimod mere udbredt.

Sygdomme i raps

Overvintring. Den milde vinter bevirkede, at der ikke blev konstateret udvintring af betydning.

Svovlmangel var mindre udbredt grundet tildeling af svovl med grundgødningen.

Kålbrot (*Plasmodiophora brassicae*). I april meldte ca. 85 pct. om manglende eller svage angreb. 2 pct. meldte om kraftige angreb.

Kålskimmel (*Peronospora parasitica*). Angrebene var overvejende svage.

Storknoldet knoldbægersvamp (*Sclerotinia sclerotiorum*). Af indberetningerne fremgår, at angrebene både i vinterraps og vårraps var meget svage.

Skulpesvamp (*Alternaria brassicae*, *A. brassicicola*). Både i vinter- og vårraps blev der berettet om svage angreb.

Gråskimmel (*Botrytis cinerea*). Angrebene var overvejende svage i både vinter- og vårraps.

Rodhalsråd (*Phoma lingam*) optrådte kun med svagere angreb.

Lys bladplet (*Cylindrosporium concentricum*) blev kun fundet sporadisk.

Sygdomme i bælplanter

Gråskimmel (*Botrytis cinerea*), **ærtesyge** (*Acochyta pisi*, *Mycosphaerella pinodes*, *Phoma medicaginis* var. *pinodella*), **ærteskimmel** (*Peronospora viciae* f. *sp. pisi*). Der var tale om mindre udbredte og svage angreb for alle tre sygdomme.

Sct. Hanssyge (*Fusarium oxysporum* f. *sp. pisi*). Symptomerne kan være svære at adskille fra naturlig visning. Der blev meldt om mindre udbredte og overvejende svage angreb.

Hestebønnebladplet (*Ascochyta fabae*) og **chokoladeplet** (*Botrytis fabae*, *B. cinerea*). Der var tale om mindre udbredte og svage angreb for begge sygdomme.

Sygdomme i bederoer

Væksten. Foråret var meget regnfuldt, hvilket specielt i Jylland forsinkede såningen. I Jylland blev halvdelen af det forårssåede areal først sået i sidste halvdel af april og i første del af maj måned.

Manganmangel (lyspletsyge) kunne findes i en del marker, men optrådte overvejende i svag til middel styrke.

Bor- og magnesiummangel var ikke så udbredt, og der blev overvejende meldt om ingen til svage angreb.

Virusgulsot (Beta virus 4). Undersøgelser af roekuler i foråret 1992 viste færre ferskenbladlus end i 1989 og -90. Konsulenterne berettede i juni om mindre udbredte og svage angreb. I juli var angrebene ret udbredte, men angrebene betegnede som overvejende svage - to konsulenter i Nordjylland meldte om kraftige angreb i deres område i juli. I august var virusgulsot udbredt, men angrebsstyrken betegnede som overvejende svag til middel. I september betegnede ca. 20 pct. af konsulenterne angrebene som kraftige.

Rodbrand (*Phoma*, *Pythium*, *Aphanomyces m.fl.*). Grundet den sene såning og de høje temperaturer optrådte rodbrand væsentligt mere udbredt end normalt først og fremmest i Jylland. I maj berettede konsulenterne om udbredte angreb, og knap 15 pct. vurderede angrebene som kraftige i deres område.

Pletsimmel (*Ramularia beticola*) var kun mindre udbredt og optrådte med svage angreb.

Bedemeldug (*Erysiphe betae*) var udbredt i september og optrådte i flere marker med kraftigere angreb - de fleste konsulenter betegnede dog angrebene som svage til middel af styrke.

Bederust (*Uromyces betae*) var ret udbredt i september, og optrådte lokalt med ret kraftige angreb.

Sygdomme i kartofler

Ca 20 indberettede om skadegørere i kartofler.

Sortbensyge (*Erwinia carotovora* var. *atroseptica*) kunne findes i flere marker, men overvejende med svage angreb.

Kartoffelbrok (*Synchytrium endobioticum*). Plantedirektoratet oplyser, at der i 1992 ikke blev registreret nye tilfælde. Danmark er erklæret fri for kartoffelbrok.

Kartoffelskimmel (*Phytophthora infestans*). Grundet de tørre vejrforhold blev første varslings først udsendt den 7. juli, og behandling med forholdsvis lange intervaller blev tilrådet. Først den 29. juli var der risiko for epidemisk angreb. I juli var angrebene kun lidt udbredte og optrådte med meget svage angreb. Kartoffelskimmel blev til gengæld udbredt i august og september efter det fugtige vejr i slutningen af juli og i august, og der skete en relativ stor knoldsmitte.

Rodfildsvamp (*Rhizoctonia solani*). Angrebsstyrken må betegnes som svag til middel.

III. SKADEDYR I LANDBRUGSPLANTER

Efterår 1991

Bladlus (flere arter). Orienterende sugninger med sugefælde viste få bladlus i vintersæden i efteråret og dermed lille risiko for smitte med havrerødsot-virus.

Løvsnudebiller (*Phyllobius*-arter). Der blev meldt om flere tilfælde af kraftige angreb i enkeltmarker med vintersæd efter frøgræs.

Agersnegle (*Deroceras*-arter). Angrebsstyrken var overvejende svag, men kraftigere angreb forekom i enkeltmarker.

Forår og sommer 1992

Den ekstremt tørre sommer gav gode opformeringsbetingelser for mange skadedyr.

Skadedyr i korn, majs og græsser

Stankelben (*Tipula paludosa*). Undersøgelser over larveantallet i jorden i 53 græsmarker i efteråret 1991 viste generelt svage angreb. Konsulenterne berettede i april-maj om mindre udbredte og overvejende svag til middel angrebsstyrke.

Have- og græshårmyggen (*Bibio hortulanus* og *Dilophus febrilis*). Der blev kun rapporteret om mindre udbredte og svage angreb.

Alm. fritflue (*Oscinella frit*). Angrebene blev i maj vurderet som mindre udbredte og svage.

Gul græsflue (*Opomyza florum*). Angrebene var ret udbredte i april, men forekom med generelt svage angreb.

Sadelgalmyg (*Haplodiplosis equestris*). Der blev ikke rapporteret om angreb af betydning.

Kornbladbiller (*Oulema melanopus*) var væsentlig mere udbredte end normalt, først og fremmest i vårbyg og havre. I juni bedømte 75 pct. af konsulenterne angrebene af kornbladbillens larver som kraftige i deres område. I vinterhvede bedømtes angrebene overvejende som svag til middel af styrke.

Trips (*Limothrips denticornis*, *L. cerealium*, *Haplothrips aculeatus*) var også meget udbredte i rug - i maj rapporterede 15 pct. af konsulenterne om kraftige angreb i deres område.

Bladlus (*Rhopalosiphum padi*, *Sitobion avenae*, *Metopolophium dirhodum*) var meget udbredte først og fremmest i vårsæd. I juni betegnede knap 65 pct. af konsulenterne angrebene som kraftige i vårbyg og havre, mens knap 5 pct. vurderede angrebene som kraftige i hvede.

Også i majs var bladlusene udbredte, men angrebene skønnedes overvejende som svag til middel i styrke.

Skadedyr i raps

Den lille kålflue (*Delia brassicae*). Klækningen af kålfluer begyndte tidligt, nemlig omkring midten af maj. Angrebsstyrken i 1992 må - ud fra samtaler med specialafgrødekonsulenter - betegnes som middel i kål i 1992.

Bladribbesnudebiller (*Ceytorrhynchus palidactylus*) optrådte med overvejende svage angreb.

Glimmerbøsser (*Meligethes aeneus*) var meget udbredte i vårraps i maj og juni; i maj vurderedes angrebene som overvejende svage til middel i styrke, mens knap 50 pct. af konsulenterne betegnede angrebene som kraftige i juni i deres område.

Skulpesnudebiller (*Ceutorrhynchus assimilis*) var meget udbredte i vinterraps i maj, og godt 50 pct. af konsulenterne betegnede angrebsstyrken som kraftig.

Skulpegalmøg (*Dasineura brassicae*) var udbredte og optrådte i overvejende svag til middel angrebsstyrke i maj-juni. Knap 5 pct. rapporterede i juni om kraftige angreb i vinterraps i deres område. I juli vurderede godt 10 pct. angrebene som kraftige i vinterraps.

Beregning af temperatursummer viste begyndende flyvning 23.-28. maj, men på nogle lokaliteter begyndte flyvningen tidligere.

Kålmøl (*Plutella xylostella*). Der blev berettet om overvejende svage angreb.

Kålbladlus (*Brevicoryne brassicae*) kunne findes i flere marker, men var uden betydning.

Skadedyr i bælplanter

Stribet bladrandbille (*Sitona lineatus*) var meget udbredt i maj - knap 35 pct. af konsulenterne bedømte angrebene som kraftige. I august var bladrandbillerne også udbredte i kløver, og 15 pct. af konsulenterne vurderede angrebene som kraftige.

Ærteviklere (*Cydia nigricana*) var også meget udbredte - i juli-august betegnede godt 10 pct. af konsulenterne angrebene som kraftige i deres område.

Skyggeviklere (*Cnephasia interjectana*) var usædvanligt udbredte, men i ærter skønnedes angrebsstyrken dog overvejende som svag til middel. Også i andre afgrøder optrådte skyggeviklerens larver mere udbredte end normalt.

Ærtetrips (*Kakothrips pisivorus*) var også meget udbredte i ærter.

Ærtebladlus (*Acyrtosiphon pisum*) optrådte meget udbredte - godt 15 pct. betegnede angrebsstyrken som kraftig i deres område i juni-juli.

Bedebladlus (*Aphis fabae*). Angrebene var udbredte i hestebønner, og i flere marker optrådte kraftigere angreb.

Skadedyr i bederoer

Kåltrips (*Thrips angusticeps*). Angrebene var i maj udbredte, men knap 55 pct. af konsulenterne betegnede angrebene som svage, mens knap 5 pct. bedømte angrebene som kraftige i deres område.

Jordløberen (*Clivina fossor*) kunne findes i flere marker, men optrådte med overvejende svage angreb - en enkelt konsulent berettede dog om kraftige angreb i sit område.

Bedefluer (*Pegomya hyoscyami*) blev i løbet af juni udbredte, men optrådte med overvejende svage angreb - i juni skønnede to konsulenter dog angrebene som kraftige i deres områder. I august var angrebene kun lidt udbredte og svage.

Runkelroebillen (*Atomaria lineatus*) var på landsplan mindre udbredt og optrådte overvejende med svage angreb. I enkeltmarker på Øerne var runkelroebiller mere udbredte.

Skygeviklere (*Cnephasia interjectana*) var væsentligt mere udbredte i bederoer end normalt - bekæmpelse skønnedes dog kun nødvendig i enkelte marker.

Den matsorte ådselbille (*Blitophaga opaca*) var knap så udbredt og optrådte med overvejende svage angreb.

Ferskenbladlus (*Myzus persicae*) og **bedebladlus** (*Aphis fabae*). Allerede i maj fandtes de første fersken- og bedebladlus i en del marker. I juni-juli var fersken- og bedebladlus meget udbredte. I juni vurderede 2 pct. af konsulenterne angrebene af ferskenbladlus som kraftige, mens 25 pct. af konsulenterne vurderede angrebene af bedebladlus som kraftige. I juli var de tilsvarende tal 11 pct. og 37 pct.

Tæger (*Lygus regulipennis*, *Calocoris norvegicus*) var først og fremmest i Jylland væsentligt mere udbredte end normalt. I juni vurderede knap 15 pct. af konsulenterne angrebene som kraftige i deres område. Angrebene optrådte først og fremmest i randen af markerne.

Også i andre afgrøder end bederoer optrådte tæger mere udbredte end normalt.

Bedeugler (*Discestra trifolii*) var mindre udbredte og optrådte med overvejende svage angreb.

Agerugler (*Agrotis segetum*). Fangst af agerugler i juni-juli i feromonfælder viste stor flyvning, og der blev varslet for bekæmpelse af ageruglens larver (knoporme) i følsomme afgrøder, først og fremmest i specialafgrøder. I bederoer optrådte kun svage angreb.

Skadedyr i kartofler

Coloradobiller (*Leptinotarsa decemlineata*) Plantedirektoratet oplyser, at der i 1992 blev konstateret i alt 32 tilfælde af angreb i de sydlige landsdele, dog fandtes coloradobiller også på to lokaliteter i Nordsjælland samt ved Brande.

Agerugler (*Agrotis segetum*). I alt 17 konsulenter indberettede herom, og angrebene betegnedes overvejende som svage. Angrebene var dog væsentligt mere udbredte end normalt, og i udsatte marker optrådte tilfælde af kraftigere angreb.

Bladlus (flere arter) optrådte mere udbredte end normalt i kartofler. Knoldundersøgelser ved væksthuskontrollen viste efterfølgende, at der var sket en omfattende spredning af virus.

Andet

Agerugler (*Agrotis segetum*) optrådte mange steder med kraftige angreb i følsomme afgrøder (gulerødder, rødbeder, porrer, ukrudtsbefængte løgmarker samt i planteskoler), hvor bekæmpelse ikke var iværksat rettidigt.

Gulrodsfluer (*Psila rosae*) optrådte meget varierende fra mark til mark, dog med overvejende svage angreb.

Agersnegle (*Deroceras sp.*). Den tørre sommer var meget ugunstig for sneglene, og angrebene i vintersæd og vinterraps i efteråret blev svage.

